

13. Телетова С. Г. Педагогічний маркетинг у діяльності навчальних закладів / С. Г. Телетова, О. С. Телетов // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 3, Т. 2. – С. 117–124.
14. Трубич С. Формування та розвиток ринку освітніх послуг як передумова входження України в ЄС (деякі підходи до уточнення понятійного апарату дослідження) / С. Трубич, Т. Майкович // Вісник ТАНГ. – 2003. – № 5–1. – С. 145–150.

К. е. н. Шостак І. В.

Інститут підготовки кадрів Державної служби зайнятості України (Україна)

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ЧИННИК ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

У процесі становлення України як повноправного й незалежного члена європейської спільноти нашій державі доводиться долати цілу низку перешкод, які носять як політичний, так і економічний характер. Сучасні виклики українського суспільства, а саме військові дії та проблеми внутрішньо переміщених осіб активізують використання підприємницьких підходів до вирішення соціальних проблем через розвиток соціального підприємництва.

Соціальне підприємництво є інноваційною бізнес-моделлю, яка дієво впливає на існуючі проблеми та дозволяє ефективно та оптимально розподіляти фінансові ресурси. Створення соціального підприємництва є певною реакцією громади на актуальну соціальну проблему, яка є пріоритетною через брак коштів у бюджеті.

Соціальне підприємництво є вектором розв'язання актуальних соціальних викликів українського суспільства, які потребують швидких та інноваційних рішень, невід'ємною складовою розвитку сучасної європейської країни та консолідації емоційного та інтелектуального людського ресурсу.

Основними акцентами в діяльності соціального підприємництва є:

- соціальний – вирішення соціальної проблеми, яка існує в суспільстві;
- інноваційний – застосування інноваційного механізму вирішення проблеми;
- ринковий – вивчення попиту та створення соціально-необхідних послуг або продуктів для покращення життя певних категорій людей [1].

Відповідно, можна виділити основні критерії соціального підприємництва, а саме: соціальна спрямованість на вирішення конкретних соціальних проблем, прибуткова діяльність та фінансова незалежність, реінвестиція доходу в інноваційну бізнес-діяльність, поширення досвіду з метою соціальної згуртованості громади, застосування інноваційної підприємницької ідеї [2]

Розвиток соціального підприємництва є певною реакцією громади на соціальну проблему, яка стає актуальною і пріоритетною на даний момент за

відсутності коштів у бюджеті. До основних умов розвитку соціального підприємництва в Україні можна віднести:

- вибір найбільш оптимальної організаційно-правової форми;
- наявність людських ресурсів, які не задіяні традиційним бізнесом;
- соціальну відповідальність великого бізнесу, через допомогу територіальним громадам вирішувати нагальні проблеми;
- розвиток споживчої культури українців;
- розвиток соціального інвестування міжнародними фондами та організаціями.

Головним результатом діяльності соціального підприємництва має бути створення певної соціальної цінності. Соціальна цінність – це певна користь для суспільства, яка створюється бізнесом через підприємницьку активність. Вона є головною метою функціонування соціального підприємства. Інструментом створення соціальної цінності виступає послуга, яку створює соціальне підприємство, та показує як саме цей продукт чи послуга допомагає вирішувати конкретну соціальну проблему.

Отже, соціальне підприємництво – це відносно молодий інструмент бізнесу в Україні, який через інноваційні концепти реагує на соціальні виклики, створює додаткову соціальну цінність та, водночас, генерує дохід для свого подальшого розвитку. Основною винагородою соціального підприємництва є визнання його місії та результатів роботи. Розвиток соціального підприємництва як чинника демократичного розвитку суспільства є трендом останніх років в Україні, враховуючи стрімке збільшення кількості людей, які належать до соціально вразливих категорій населення. Соціальне підприємництво є бізнесом, який направлений на вирішення чіткої соціальної цілі через реінвестування прибутку для досягнення соціальної мети. Основними перевагами соціального підприємництва перед традиційним бізнесом є висока відповідальність за результати інноваційної діяльності перед клієнтами та громадою та переважання соціальної місії над комерційною. Все це призведе до ефективних результатів реформування соціальної сфери, оптимізації процесу соціального захисту, знизить видатки бюджету та компенсації фінансових прогалин у соціальній сфері.

Список використаних джерел:

1. Добрава, Н. В. Соціальне підприємництво [Електронний ресурс] / Н. В. Добрава // Економічні інновації. – 2015. – Вип. 59. – С. 112–117. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecinn_2015_59_15
2. Полякова О. М. Концепція соціального підприємництва в українському контексті / О. М. Полякова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2016. – № 56. – С. 176–182.